

Voorjaarsinspectie

De voorjaarsinspectie is ieder jaar weer een bijzonder moment. Voor de imker begint daarmee het actieve bijenseizoen. De vraag moet beantwoord worden hoe de volken de winter zijn doorgekomen.

Geruime tijd van te voren heeft elk volk al een nieuwe kastkaart gekregen. Op de kastkaart worden een aantal gegevens overgenomen van de oude kaart. In ieder geval het geboortjaar van de moeder. Bij rasbijen de herkomst van de moeder. Of zij gemerkt en/of geknipt is. Daarnaast eventueel aanvullende informatie over opvallende zaken in het afgelopen jaar zoals agressief gedrag en veel of weinig varroabesmetting.

Vorbereiding

Een voorraad schone broedkamerraampjes, waarvan er voor elk volk twee alvast zijn voorzien van kunstraat, moet klaar staan voordat je aan de inspectie begint. Wanneer de inspectie plaatsvindt, is erg afhankelijk van de locatie van de bijenstand, de beschutting en het weer. Meestal kan een moment voor deze handeling gekozen worden ergens tussen eind maart en half april. Niet al te harde wind bij een graad of 15 (12°C in de schaduw) en het liefst met een zonnetje. Zet alles wat je denkt nodig te hebben alvast binnen handbereik. We moeten voorkomen dat het volk nodeloos lang open blijft en het broednest afkoelt. Een goed hulpmiddel zijn afdekdoeken, verzwaard met gewichten op de hoeken of met latjes erin die het opwaaien van de doeken voorkomen. Een kist voor het opbergen van overtollige ramen met voer, die later in het jaar nodig zijn voor het voeren van de kunstzwermen, hoort ook bij deze inspectie-uitrusting.

Voor we de kast openmaken doen we eerst een inspectie bij het vlieggat. Is het volk actief? Brengt het veel stuifmeel binnen? Heeft de kast een varroa-lade dan kan ook deze eerst bekeken worden. Liggen er al varroamijten? Wat is de hoeveelheid wasmul en liggen er al nieuwe wasplaatjes tussen? Het zijn aanwijzingen voor de imker voor wat hij in de kast kan aantreffen. Door regelmatig naar het vlieggedrag en naar de mul op de varroalade te kijken voordat het volk opengaat en deze waarnemingen dan in verband te brengen met hetgeen hij/zij in de kast ziet, kan een imker deze aanwijzingen leren interpreteren. Voordat de dekplank er dan echt af gaat nog een blik op de kastkaart en dan bedenken wat je wilt gaan doen. Moet de moeder nog gemerkt worden? Wil je wat kunstraat toevoegen? Of wil je alleen weten of het volk nog voldoende voer heeft en er gesloten broed aanwezig is, als bevestiging dat het volk moergoed is.

De inspectie

Staat het volk op twee broedbakken, begin de inspectie dan in de onderbak. Is het volk zo klein dat de onderbak niet gebruikt wordt door het bijenvolk dan kan de onderbak verwijderd worden. Is in de onderbak een deel van de ramen bezet, begin dan aan een zijkant waar weinig bijen zitten. Zwarte, beschimmelde en slechte ramen moeten eruit. Werk raam voor raam van buiten naar het midden totdat je een raam met broed tegenkomt. Is dit gesloten werksterbroed? Zo ja, dan is het volk moergoed. Vinden we alleen

foto Dick van Leeuwen

Voorjaarsinspectie door imker Lia de Leeuw uit Boxtel

open broed dan nog een raampje verder kijken. We kunnen de raampjes met de oren even op de afstandstrip hangen zodat er wat ruimte ontstaat. Hebben we in de onderbak kantramen of sluitblokken verwijderd dan kunnen we uit de bovenbak kantramen met voer halen om in de onderbak te hangen. Zo zorgen we ervoor dat in het volk een voorraad voer aanwezig blijft en creëren we ruimte voor ramen met kunstraat in de bovenbak. Als de onderbak weer gevuld is, kan de bovenbak er weer op. Tenminste als we de moeder niet hoeven te merken. Willen we de moeder vinden, dan de twee bakken los van elkaar laten en na het doorlopen van de onderbak in de bovenbak verder zoeken. De onderbak geheel afdekken met een doek. Werk kalm, met weinig rook, zodat de bijen op de raten gewoon aan het werk blijven. Het bijenvolk is nu nog niet zo groot en van nature nog rustig. Dit vergemakkelijkt het vinden van de moeder. Is de moeder gevonden dan kan ze gemerkt worden. Na het merken de moeder nog even in een kluisje in je broekzak warm bewaren om het merkje op te laten drogen. De ramen weer ordenen waarbij het broednest in het midden van de kast hoort. Aan weerszijde van het broednest kan een raam met kunstraat gehangen worden. Het vooruitzicht op dracht in de omgeving is mede bepalend voor de hoeveelheid voer die nog in de kast aanwezig moet zijn. In het algemeen is een voorraad van 6 tot 10 kilo (minimaal twee tot drie volle broedkamerramen) in deze periode van het jaar geen overbodige luxe. In gebieden waar de bijen in september op de balsemien vliegen kan de bovenbak nog zo vol met voer zitten dat dit de ontwikkeling van het broednest belemmert. Als laatste de gemerkte moeder uit het kluisje bij het midden van het broednest laten inlopen. Na het sluiten van de kast de bevindingen noteren op de kastkaart. Ik wens ieder veel plezier en goede volken.